

RAPORTUL NAȚIONAL DE IMPLEMENTARE A STATUTULUI STUDENTULUI 2014

Raportul Național de Implementare al Statutului Studentului 2014 ANOSR

Cuprins

1.	Introducere	4
2.	Despre Statutul Studentului	5
3.	Drepturile studenților	7
4.	Drepturile studenților regăsite în cartele universitare.....	11
5.	Percepția studenților privind implementarea drepturilor studenților.....	28
6.	Concluzii	44
7.	Recomandări	46
Anexa 1 (Lista universităților pentru care s-au analizat cartele universitare)		48
Anexa 2 (Lista organizațiilor studentești care au răspuns la chestionar)		52

1. Introducere

Drepturile Omului și Educația sunt două concepte strâns legate unul de celălalt. Dreptul la educație este un drept uman. Pentru ca studenții să poată să își exercite acest drept, aceștia trebuie să beneficieze totodată și de alte drepturi. Conform principiilor promovate de Procesul Bologna, învățământul superior ar trebui să fie centrat pe nevoile și interesele studenților, aceștia fiind definiți ca membri cu drepturi depline ai comunității academice. Întrucât centrarea pe student trebuie să precedă orice proces educațional, oricare decizie ce privește studenții nu poate fi luată fără acordul explicit sau consultarea acestora.

Prezentul raport își propune să sublinieze și să ofere o imagine de ansamblu asupra modului în care drepturile studenților reglementate la nivel național au fost implementate în cartele universitare din instituțiile de învățământ superior din România, precum și modul în care studenții percep că aceste drepturi au fost sau nu implementate în activitatea de zi cu zi a universităților.

Conținutul raportului se fundamentează pe analiza modului în care se regăsesc drepturile studenților în toate cartele universitare din instituțiile de învățământ superior din România și răspunsurile reprezentanților organizațiilor studentești membre ANOSR din 27 de universități publice din România la chestionarul ANOSR privind respectarea drepturilor studenților. Chestionarul se referă, ca perioadă de referință, la implementarea Statutului Studentului în anul universitar 2013-2014.

Lista celor 55 de universități de stat, 37 de universități private, 8 universități private avizate să funcționeze provizoriu și o universitate autorizată să funcționeze provizoriu ce organizează numai programe de studii universitare de masterat și studii postuniversitare ale căror cartele universitare au fost analizate se regăsește în Anexa 1.

Universitățile de proveniență a respondenților chestionarului remis de ANOSR, privind implementarea Statutului Studentului și prescurtările folosite în raport ale acestora pot fi regăsite în Anexa 2.

De asemenea, raportul oferă o serie de recomandări pentru universități, cu scopul de a contribui la respectarea tuturor drepturilor care le sunt garantate studenților și, astfel, de a dezvolta sistemul de învățământ superior pentru a fi mai aproape de nevoile societății actuale.

2. Statutul Studentului

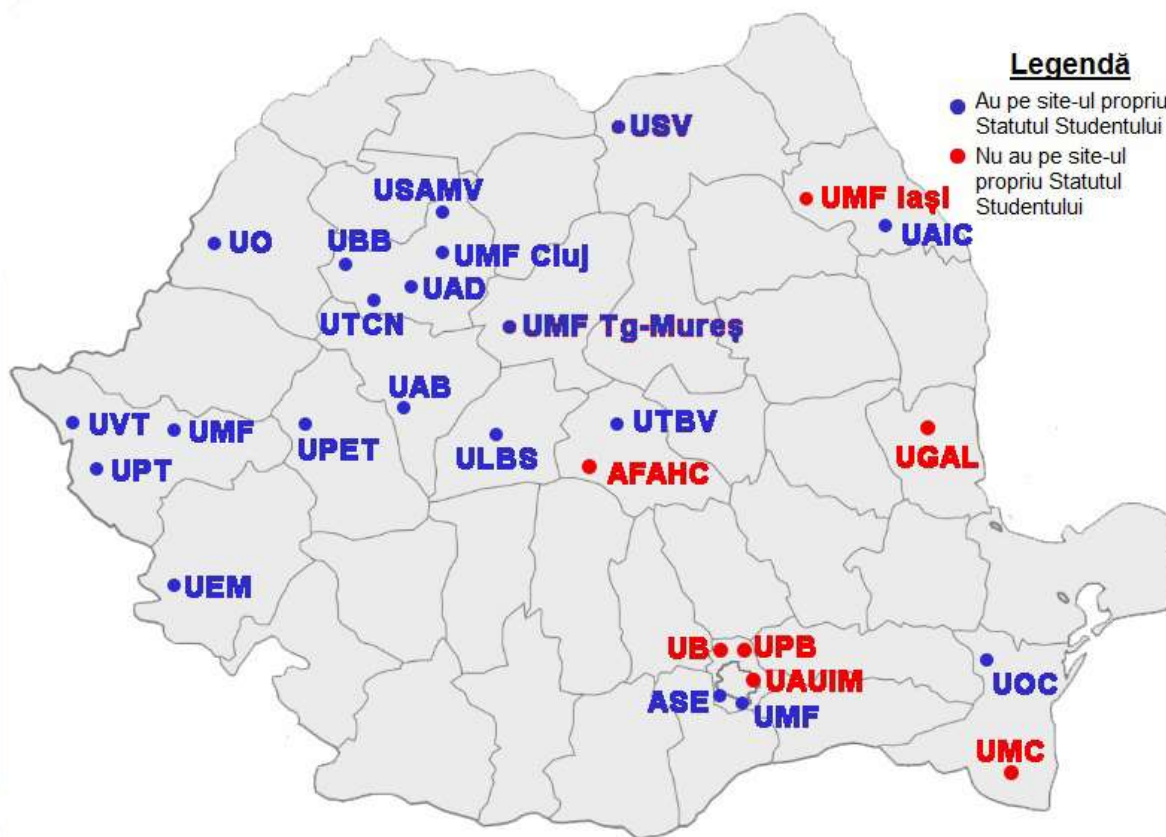
Statutul Studentului sau *Codul drepturilor și obligațiilor studenților* este, înainte de toate, unul dintre cele mai mari rezultate ale mișcării studentești din România, care a fost adoptat la propunerea ANOSR de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS) prin OM 3666 la 30 martie 2012, după lungi consultări cu reprezentanți ai studenților timp de peste 5 ani. Conform conținutului, acesta recunoaște importanța studenților în mediul academic și rolul pe care aceștia îl dețin, reglementând drepturile și obligațiile studenților în universitățile din România, precum și câteva aspecte legate de rolul organizațiilor studentești raportat la structurile decizionale și consultative din instituțiile de învățământ superior.

Prin aprobarea lui, Statutul Studentului a devenit un document ce trebuie respectat și implementat în toate universitățile din România. Astfel, universitățile au fost obligate să adopte la propunerea studenților Statutul Universitar al Studentului, adăugând în textul acestuia drepturi și obligații specifice studenților săi, dar care să nu încalce evident prevederile documentului național. În cadrul Statutului Studentului adoptat la nivel național, este prevăzut faptul că organizațiile studentești elaborează un raport anual privind respectarea prevederilor Statutului Studentului în universitatea respectivă și că universitatea are obligația de a publica acest raport pe site-ul propriu și, în cazul constatării unor deficiențe, să publice modalitățile de soluționare a acestora (Articolul 5). De asemenea, este prevăzut și faptul că federațiile naționale studentești elaborează anual un raport național de implementare a Statutului Studentului în universitățile românești.

Prin urmare, ANOSR a lansat un raport de implementare a Statutului Studentului atât în anul 2013, cât și în anul 2014, urmărind modul în care drepturile studenților au fost respectate în universitățile din România în primii 2 ani de la implementarea Statutului Studentului.

Cu toate că au trecut 3 ani de la adoptarea Statutului Studentului, iar universitățile au fost obligate să adopte propriile versiuni ale acestor documente la nivelul universităților în 60 de zile de la adoptare, există încă multe universități care nu au respectat legea și nu au adoptat aceste documente. Pe lângă acest lucru, în alte universități documentul nu este accesibil studenților, iar aceștia nu au fost informați în nicio formă despre drepturile pe care le au în universitate.

Astfel, din acest eșantion de 27 de universități de stat, 7 dintre acestea nu au afișat pe site-ul propriu un document sau trimitere către Statutul Studentului din universitate, ceea ce înseamnă că un procent de **25,92%**, adică un sfert din universități, îngrădesc accesul la informare al studenților cu privire la drepturile acestora sau nu se preocupă deloc de reglementarea drepturilor studenților, încălcând inclusiv legea.

3. Drepturile studenților

În ceea ce privește analiza implementării drepturilor studenților atât în cartele universitare, cât și în realitățile de zi cu zi din universități – din perspectiva studenților, am urmărit o serie de 51 itemi, grupați în categorii de drepturi ale studenților, după cum urmează:

- **Drepturi academice din Statutul Studentului:**

- Dreptul la un învățământ de calitate;
- Dreptul de acces la programe de mobilitate internă și externă, cu recunoașterea, conform legii, a creditelor obținute în acest fel;
- Dreptul la suport de curs gratuit (de minim 5 pagini);
- Dreptul de a fi informați în primele 2 săptămâni de la începerea fiecărui curs cu privire la obiectivele acestuia și la modalitatea de evaluare;
- Dreptul de a refuza participarea la mai mult de 8 ore pe zi la procesul educațional;
- Dreptul de a primi gratis un Ghid al Studentului cu toate informațiile necesare pentru studenții din universitate;
- Dreptul de a beneficia de un îndrumător de an/secție/grupă;
- Dreptul de acces gratuit la bibliotecă;
- Dreptul de a evalua cadrele didactice și de a fi făcute publice rezultatele evaluării;
- Dreptul la o evaluare obiectivă;
- Dreptul la contestarea notelor de la examene și dreptul la o reevaluare obiectivă din partea unui evaluator extern primei comisii de examinare și în prezența studentului;
- Dreptul de alege cursuri opționale și facultative din totalitatea cursurilor oferite de universitate;
- Dreptul de a beneficia gratuit de servicii de informare, consiliere academică, profesională, psihologică și socială;
- Dreptul la practică de calitate.

- **Drepturi sociale din Statutul Studentului**

- Dreptul de a beneficia gratuit de eliberarea actelor de studiu care atestă statutul de student (diplomele, adeverințele, legitimațiile, carnetele, etc.);
- Dreptul la burse sociale și la burse acordate pe criterii de performanță; Bursele sociale trebuie să asigure cel puțin costurile pentru cazare și masă;

- Dreptul de a beneficia la reducere de 50% pentru transportul local în comun, de suprafață și subteran, precum și pentru transportul auto, feroviar și naval;
- Dreptul de a beneficia de reducere de 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film și alte manifestări culturale și sportive;
- Dreptul la asistență medicală gratuită;
- Dreptul de a le fi înregistrate toate cererile scrise și semnate sau transmise la adresele de e-mail ale universității și de a primi răspuns scris, respectiv prin mijloace electronice la acestea;
- Dreptul de a beneficia de un loc în tabere studentești.

- **Drepturi referitoare la luarea deciziei din Statutul Studentului**

- Dreptul de a participa la procesul de alegere a reprezentanților în forurile decizionale ale universității fără ingerințe ale conducerii acesteia sau a cadrelor didactice;
- Dreptul de a putea participa la alegeri fără niciun fel de criteriu;
- Dreptul de a avea calitatea de student reprezentant, nu mai mult de 4 ani;
- Dreptul de a fi reprezentați în toate structurile decizionale și cele care gestionează serviciile sociale;
- Organizațiile studentești pot delega reprezentanți în structurile de conducere.

- **Drepturi ale organizațiilor și grupurilor de inițiativă din Statutul Studentului**

- Dreptul studenților de a se asocia în structuri sau organizații studentești;
- Dreptul organizațiilor studentești de a accesa spațiile universitare pentru a organiza proiecte pentru studenți sau pentru a desfășura activități interne;
- Dreptul organizațiilor studentești de a fi consultate de universități privind dezvoltarea învățământului superior;

- **Drepturi din LEN 1/2011**

- Art. 118. -(2) În învățământul superior nu sunt admise discriminări pe criteriile de vârstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală sau alte tipuri de discriminare, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege;
- LEN 1/2011 Art. 141. - (...)Contractele de studii nu se modifică în timpul anului universitar;
- Art. 118.(3) Studenții cu dizabilități fizice au dreptul să aibă căi de acces adaptate acestora în totalitatea spațiilor universitare, precum și condiții pentru desfășurarea normală a activităților academice, sociale și culturale în cadrul instituțiilor de învățământ superior;

- Art. 150.(3) Un procent de maximum 5% din numărul studenților cu frecvență dintr-un program de studii universitare de licență pot parcurge, cu aprobarea consiliului facultății, 2 ani de studii într-un singur an, cu excepția instituțiilor de învățământ superior medical și al ultimului an de studii, în condițiile prevăzute de regulamentele de organizare și desfășurare a programelor de studii și cu respectarea legislației în vigoare;
- Art. 199.(1) Studenții sunt considerați parteneri ai instituțiilor de învățământ superior și membri egali ai comunității academice. În învățământul confesional studenții sunt membri ai comunității academice în calitate de discipoli;
- Art. 203.(1) Studenții au dreptul să înființeze, în instituțiile de învățământ superior, de stat sau particulare, ateliere, cluburi, cercuri, cenacluri, formații artistice și sportive, organizații, precum și publicații, conform legii;
- (2) Studenții sunt aleși în mod democratic, prin vot universal, direct și secret, la nivelul diverselor formații, programe sau cicluri de studiu, atât în cadrul facultăților, cât și al universităților. Ei sunt, de drept, reprezentanți legitimi ai intereselor studenților, la nivelul fiecărei comunități academice. Conducerea instituției de învățământ superior nu se implică în organizarea procesului de alegere a reprezentanților studenților;
- Art. 203.(4) Statutul de student reprezentant nu poate fi condiționat de către conducerea universității;
- Art. 203.(5) Studenții pot fi reprezentați în toate structurile decizionale și consultative din universitate;
- Art. 203.(9) Studenții pot participa la acțiuni de voluntariat, pentru care pot primi un număr de credite de studii transferabile, în condițiile stabilite de Carta universitară;
- Art. 205.(1) Studenții beneficiază de asistență medicală și psihologică gratuită în cabinete medicale și psihologice universitare ori în policlinici și unități spitalicești de stat, conform legii;
- Art. 205.(2) În timpul anului universitar, studenții înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență, în instituțiile de învățământ superior acreditate, în vârstă de până la 26 de ani, beneficiază de tarif redus cu minimum 50% pe mijloacele de transport local în comun, transportul intern auto, feroviar și naval. Studenții orfani sau proveniți din casele de copii beneficiază de gratuitate pentru aceste categorii de transport;
- Art. 205. (6) Candidații proveniți din medii cu risc socioeconomic ridicat sau marginalizate din punct de vedere social - romi, absolvenți ai liceelor din mediul rural sau din orașe cu mai puțin de 10.000 de locuitori - pot beneficia de un număr de locuri bugetate garantate, în condițiile legii;

- Art. 205. (13) Tarifele practicate de universități pentru studenți la cămine și cantine sunt cel mult egale cu diferența dintre costurile de funcționare, cuprinzând cheltuielile de personal, cheltuielile cu utilitățile, cheltuielile cu materiile prime și consumabile și cheltuielile de întreținere curentă și, respectiv, subvențiile de la bugetul de stat;
- Art. 205. (15) Pot fi acordate subvenții pentru cazare și studenților care aleg altă formă de cazare decât căminele instituțiilor de învățământ superior;
- Art. 205. (16) Instituțiile de învățământ superior de stat asigură, în limita resurselor financiare alocate pentru efectuarea practicii comasate a studenților, pe perioada prevăzută în planurile de învățământ, cheltuielile de masă, cazare și transport, în situațiile în care practica se desfășoară în afara centrului universitar respectiv;
- Art. 205. (17) Toate actele de studii eliberate de universitate, precum și cele care atestă statutul de student (adeverințe, carnet, legitimații) se eliberează în mod gratuit;
- Art. 207. (5)a) componența membrilor consiliului facultății este de maximum 75% cadre didactice și de cercetare, respectiv minimum 25% studenți. (...) Reprezentanții studenților sunt aleși prin vot universal, direct și secret de către studenții facultății;
- Art. 208. - (1) Senatul universitar este compus din 75% personal didactic și de cercetare și din 25% reprezentanți ai studenților. Toți membrii senatului universitar, fără excepție, vor fi stabiliți prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și cercetătorilor titulari, respectiv al tuturor studenților;
- Art. 303. - (2) Evaluarea de către studenți a prestației cadrelor didactice este obligatorie. Rezultatele evaluărilor sunt informații publice.

4. Drepturile studenților regăsite în Cartele Universitare

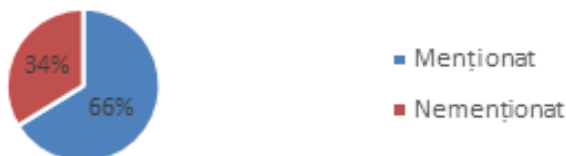
Prin intermediul analizei asupra categoriilor de drepturi, am putut face câteva constatări interesante la nivelul întregului sistem de învățământ superior românesc, dat fiind faptul că am putut avea o viziune de ansamblu a “bibliilor” universităților, documentele supreme după care ele se ghidează în activitatea academică. Totodată, am ales să verificăm modul în care drepturile sunt menționate sau nu în cartele universitare sau dacă acestea sunt încălcate, în ciuda legislației în vigoare.

Însă, în ciuda importanței deosebite pe care o are Carta Universității, **12%** dintre universitățile din România nu permit accesul la acest document în mediul online. Printre acestea se numără: Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul” din București, Universitatea Română de Științe și Arte „Gheorghe Cristea” din București, Institutul Teologic Romano-Catolic din București, Institutul Teologic Baptist București, Institutul Teologic Penticostal București, Universitatea Financiar Bancară din București, Universitatea „Petre Andrei” din Iași, Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca, Universitatea „Mihai Eminescu” din Timișoara, Universitatea „George Barițiu” Brașov, Universitatea Europeană „Drăgan” din Lugoj și Institutul Teologic Romano-Catolic Franciscan din Roman.

- **Drepturile academice din Statutul Studentului**

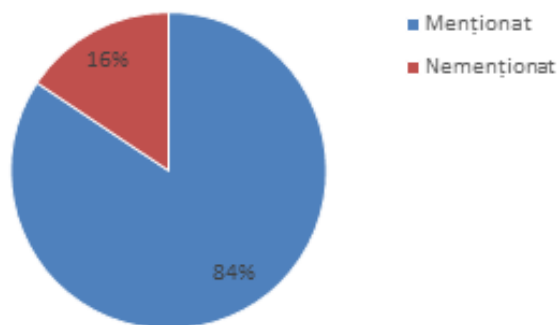
În ceea ce privește dreptul la un învățământ de calitate, acesta apare menționat în proporție de 66% în cartele universitare, în timp ce în 34% dintre carte nu este menționat deloc. Deși acest dreptul este unu care ar trebui să stea la baza tuturor instituțiilor de învățământ superior din România, el lipsește într-o proporție semnificativă din documentele legislative ale universităților.

Dreptul la un învățământ de calitate

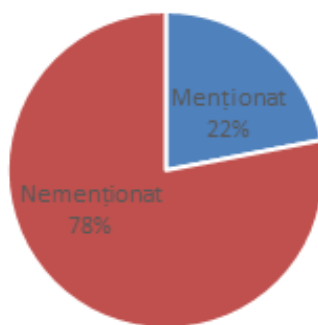
Tot în această categorie intră și dreptul de acces la programe de mobilitate internă și externă, cu recunoașterea, conform legii, a creditelor obținute în acest fel, care este nemenționat în 16% din cartele universitare, ceea ce denotă că în acele universități nu există o preocupare considerabilă în ceea ce privește promovarea mobilităților în rândul studenților.

Dreptul de acces la programe de mobilitate internă și externă, cu recunoașterea, conform legii, a creditelor obținute în acest fel;

Dreptul la suport de curs gratuit este nemenționat în proporție de 78%, fiind unul dintre drepturile despre care orice student ar trebui să fie informat, dar mai ales să și beneficieze, în contextul în care accesul la suportul de curs facilitează procesul de învățare într-un mod productiv.

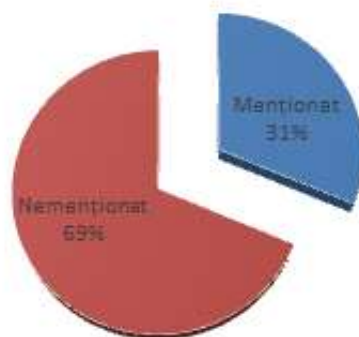
Dreptul la suport de curs gratuit (de minim 5 pagini)

Totodată, dreptul ca studenții să fie informați în primele 2 săptămâni cu privire la obiectivele cursului și la modalitatea de evaluare este în 69% dintre cazuri nemenționat, ceea ce arată o slabă colaborare a cadrelor didactice cu studenții, implicit o scădere a performanțelor acestora.

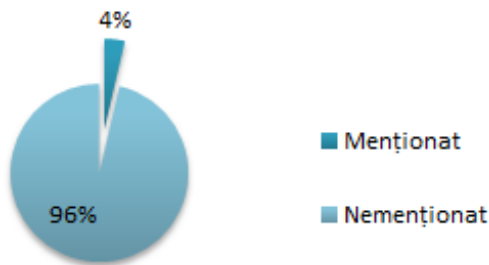

**Dreptul de a fi informați în primele 2 săptămâni cu privire
 la obiectivele cursului și la modalitatea de evaluare**

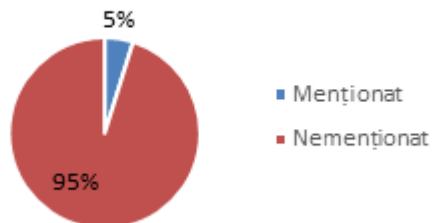
Un al drept care întrece cu mult media referitoare la nemenționarea în cadrul cartelor universitare, printr-un procent de 96%, este dreptul de a refuza participarea la mai mult de 8 ore pe zi la procesul educațional, fapt ce întărește cele menționate.

**Dreptul de a refuza participarea la mai mult de 8 ore pe
 zi la procesul educațional**

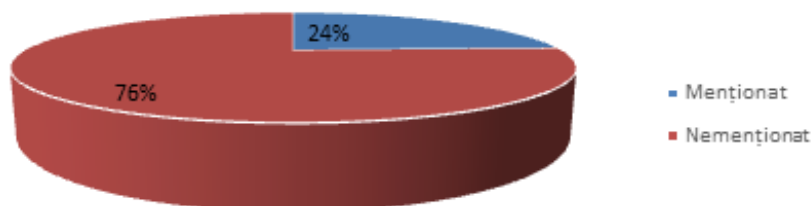
În ceea ce privește dreptul de a primi gratis un Ghid al Studentului cu toate informațiile necesare, care este, de asemenea, nemenționat într-o proporție îngrijorător de mare, de 95%, putem concluziona faptul că universitatea nu pune la dispoziție studenților informații relevante legate aceasta, precum și de finalitatea cursurilor pe care le urmează.

Dreptul de a primi gratis un Ghid al Studentului cu toate informațiile necesare

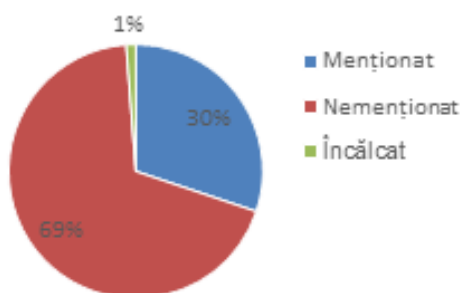
Un alt drept care poate periclita în mod incipient accesul studenților la informație, cu atât mai mult cu cât acest lucru se realizează încă din primul an de facultate, este cel referitor la existența unui îndrumător de an/secție/grupă, care este menționat în doar un sfert dintre cartele universitare.

Dreptul de a beneficia de un îndrumător de an/secție/grupă

Dreptul de a avea acces gratuit la bibliotecă este și el nemenționat în proporție de 68%, iar acolo unde este menționat există și o încălcare, în cazul unei universități care prevede că accesul la bibliotecă se face contra unui tarif aprobat de Senatul universitar (Universitatea “Ștefan cel Mare” din Suceava).

Dreptul de acces gratuit la bibliotecă

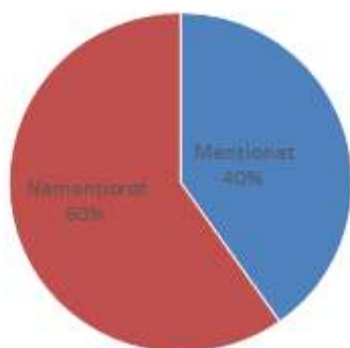
Dreptul studenților de a evalua cadrele didactice și de a fi făcute publice rezultatele, este nemenționat în 60% dintre cazuri, ceea ce arată că universitățile nu garantează participarea studenților la evaluarea tuturor cadrelor didactice în peste jumătate din cazuri.

Același procent de 60% caracterizează și prezența în carte a dreptului care ar trebui să garanteze studenților o evaluare obiectivă. Deși acest drept nu prevede concret implementarea anumitor proceduri sau mecanisme care să asigure obiectivismul procesului de evaluare, preocuparea universităților pentru corectitudinea procesului de evaluare și notare a studenților ar trebui să se manifeste cel puțin prin menționarea acestui drept în cartea universitară.

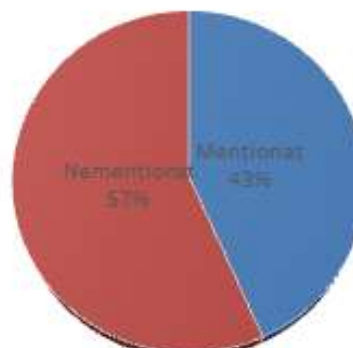

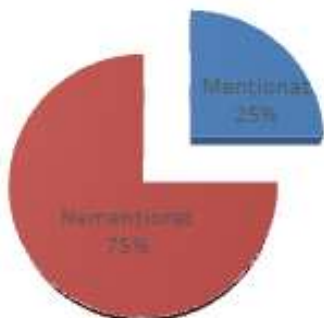
Dreptul la o evaluare obiectivă

Dreptul de a evalua cadrele didactice și de a fi făcute publice rezultatele evaluării

Dreptul la contestarea notelor de la examene și dreptul la o reevaluare obiectivă din partea unui evaluator extern primei comisii de examinare și în prezența studentului, este nemenționat în cartele universităților în proporție de 73,17%. Acest procent cumulat cu cel anterior legat de drepturile studenților la o evaluare obiectivă sugerează faptul că universitățile nu manifestă o preocupare reală în a veni în ajutorul studenților atunci când aceștia se simt nedrețțiți de modul în care au fost evaluați.

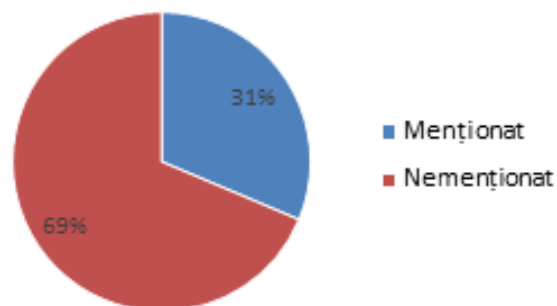

Dreptul la contestarea notelor de la examene și dreptul la o reevaluare obiectivă din partea unui evaluator extern primei comisii de examinare și în prezența studentului

Dreptul de a alege cursuri opționale și facultative din totalitatea cursurilor oferite de universitate este nemenționat, de asemenea, în proporție de 70% în cadrul cartelor universitare, lucru ce denotă că universitățile au în general o preocupare destul de mică în a oferi studenților posibilitatea de a-și diversifica experiențele de învățare și de a-i responsabiliza prin oferirea șansei de a participa la construirea propriului lor traseu de învățare.

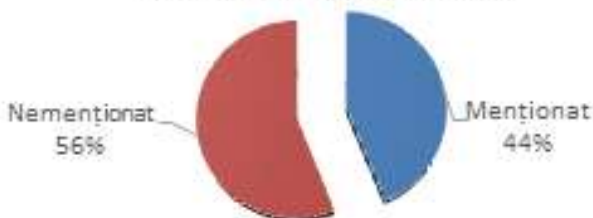

Dreptul de alege cursuri opționale și facultative din totalitatea cursurilor oferite de universitate

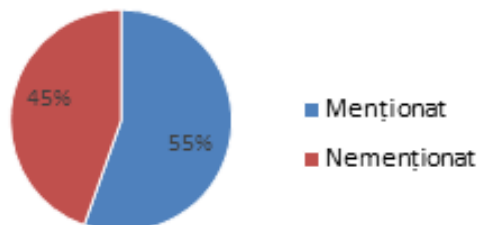
Dreptul studenților la practică de calitate apare în 42% din cartele universitare, însă majoritatea cartelor nu au prevederi clare care să prevadă faptul că acestea pot acoperi cheltuielile de masă, cazare sau transport pentru studenți în situațiile în care practica se desfășoară în alt centru universitar nu pot acoperi cheltuielile de masă, cazare sau transport decât în situațiile în care practica se desfășoară în afara centrului universitar.

Dreptul la practică de calitate

Totodată, se poate observa că dreptul de a beneficia gratuit la servicii de informare, consiliere academică, profesională, psihologică și socială este menționat în 55% dintre cartele universitare, ceea ce înseamnă că universitățile încep să conștientizeze nevoia de consiliere a studenților.

Dreptul de a beneficia gratuit la servicii de informare, consiliereacademică, profesională, psihologică și socială

Acest lucru creează premisele implementării Metodologiei de organizare și funcționare a Centrelor de Consiliere și Orientare în Carieră din universități, propusă de ANOSR și adoptată

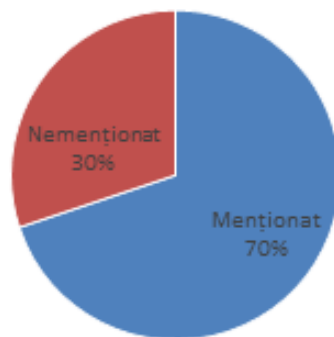

în 2014 de Ministerul Educației, care prevede accesul gratuit al studenților la serviciile oferite de aceste centre și conține anumite reglementări menite să asigure calitatea funcționării acestora.

- **Drepturi sociale din Statutul Studentului**

Dreptul la burse sociale și la cele acordate pe criterii de performanță, cu mențiunea că bursele sociale trebuie să asigure cel puțin costurile pentru cazare și masă apare menționat în majoritatea cartelor universitare (procent de 70%).

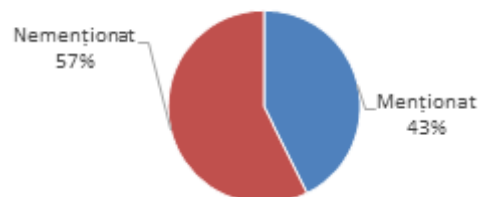
Dreptul la burse sociale și pe criterii de performanță

Cu toate acestea, uitându-ne cu atenție la cuantumul burse la nivelul întregului învățământ superior, putem constata că valoarea bursele sociale nu asigură costurile pentru cazare și masă, acestea fiind în medie de sub 220 lei, aproape de trei ori mai puțin decât legea prevede. Conform studiului ANOSR¹, din 2013, în nicio universitate din România valoarea bursei sociale nu atinge suma de 575 de lei, valoare estimată de CNFIS ca fiind necesară pentru acoperirea cheltuielilor minime de masă și cazare pentru studenți.

De asemenea, majoritatea drepturilor sociale regăsite în Statutul Studentului, unele dintre cele mai importante drepturi pentru studenți, sunt nemenționate într-o proporție mai mare de 50%.

Dreptul la asistență medicală gratuită

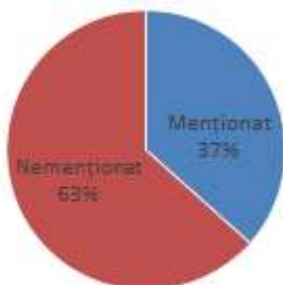

¹ ANOSR - "Responsabilitate pentru Educație", 2013, <http://www.anosr.ro/wp-content/uploads/2012/07/Responsabilitate-pentru-educatie.pdf>

Dreptul studenților de a beneficia de asistență medicală gratuită este nemenționat în 57% dintre cartele universitare, ceea ce arată că universitățile nu se preocupă de nevoile primare ale studenților.

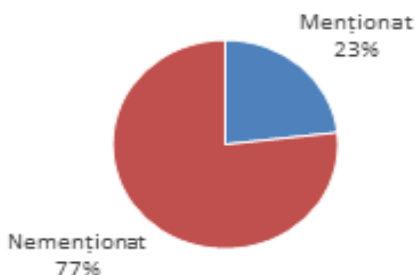
Dreptul de a beneficia gratuit de eliberarea actelor de studiu care atestă statutul de student (diplomele, adeverințele, legitimațiile și carnetele) este nemenționat în 63% și este cu atât mai relevant cu cât multe universități continuă să perceapă ilegal taxe pentru acestea, fără ca acest drept să fie adus la cunoștința studenților.

Dreptul de a beneficia gratuit de eliberarea actelor de studiu care atestă statutul de student

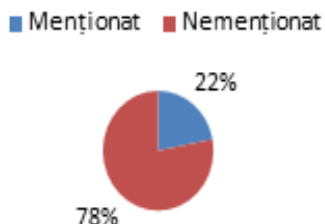
Un alt drept din categoria celor sociale, îl constituie dreptul de a beneficia de reducere de 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru care este nemenționat în 77% din cartele universitare.

Dreptul de a beneficia de reducere de 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru

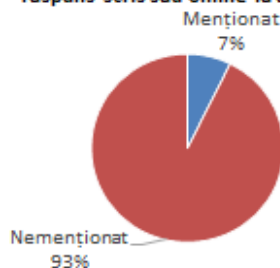
Dreptul la un loc în taberele studențești este nemenționat în cartele universitare într-un procent de 78%.

Dreptul de a beneficia de un loc în taberele studențești

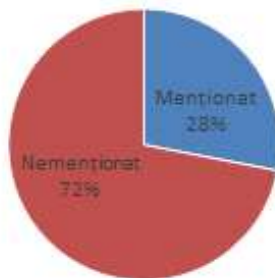
Dreptul de a le fi înregistrate toate cererile scrise și semnate sau transmise la adresele de e-mail ale universității și de a primi răspuns scris, respectiv prin mijloace electronice la acestea este nemenționat într-o foarte mare măsură (procent de 93%), ceea ce împiedică studenții să colaboreze așa cum ar trebui cu secretariatele sau unitățile administrative din cadrul universității, în vederea atingerii nevoilor lor.

Dreptul de a înregistra toate cererile scrise sau online și de a primi răspuns scris sau online la acestea

Totodată, dreptul de a beneficia la reduceri pentru transport apare nemenționat în 72% dintre cartele universitare, chiar dacă în Legea Educației Naționale este prevăzut faptul că orice student are dreptul de a beneficia de o reducere de 50% pentru transportul local în comun, de suprafață și subteran, precum și pentru transportul auto, feroviar și naval.

Dreptul de a beneficia la reduceri pentru transport

Ținând cont și de rezultatele studiului publicat de ANOSR privind Dimensiunea Socială a Educației², în 2013, putem sesiza că aceasta nu este o investiție care produce beneficii pe termen scurt, ci care aduce beneficii semnificative pentru dezvoltarea întregii societăți din punct de vedere social, cultural și economic.

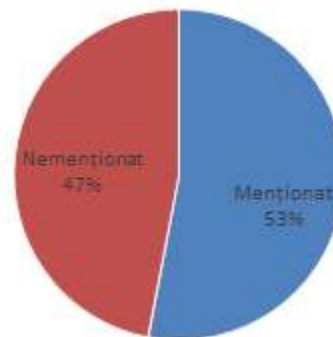
² ANOSR, Raport Dimensiunea Socială a Educației Suport pentru Studenți, 2013 <http://www.anosr.ro/wp-content/uploads/2012/07/Raport-Dimensiunea-Sociala-a-Educatiei-Servicii-Suport-pentru-Studenti.pdf>

- **Drepturi referitoare la luarea deciziei din Statutul Studentului**

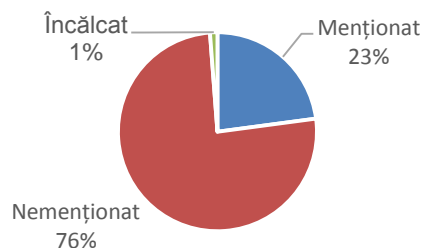
În ceea ce privește dreptul de a participa la procesul de alegere a reprezentanților în forurile decizionale ale universității fără ingerințe ale conducerii acesteia sau a cadrelor didactice, cartele universitare prevăd acest drept în peste 50% dintre cazuri. Prin urmare, deși alegerile pentru reprezentanții studenților ar trebui să intre în responsabilitatea exclusivă a studenților, încă avem jumătate din universități care nu au reglementat clar faptul că este interzis ca reprezentanții conducerii universităților și a cadrelor didactice nu se pot implica în procesul de alegere a reprezentanților studenților în forurile decizionale din universitate.

Dreptul la participare la procesul de alegere al reprezentanților studenților fără ingerințe ale conducerii acesteia

De asemenea, dreptul studenților de a se înscrie în procesul de alegeri fără niciun fel de criteriu discriminatoriu nu este menționat în 76% dintre cartele universitare. Mai mult decât atât, unele universități chiar încalcă acest drept prin introducerea unor articole în cartele universitare care conțin criterii pentru cei care vor să candideze, majoritatea criteriilor fiind legate de performanța studenților. Există inclusiv un caz (Academia de Studii Economice din București) unde unul dintre criteriile eliminatorii este apartenența în conducerea unei organizații studențești. Prin urmare, deși toți studenții ar trebui să poată avea șansa de a-și convinge colegii să îi aleagă să îi reprezinte în forurile de conducere ale universității, universitățile încă impun piedici în acest sens pentru unele categorii de studenți, inclusiv pentru organizațiile studențești care sunt, în general, mai critice și mai vocale față de problemele din universitate.

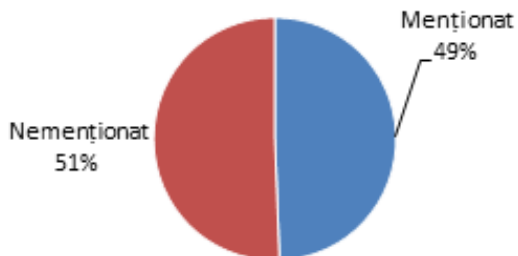
Dreptul de a putea participa la alegeri fără niciun fel de criteriu

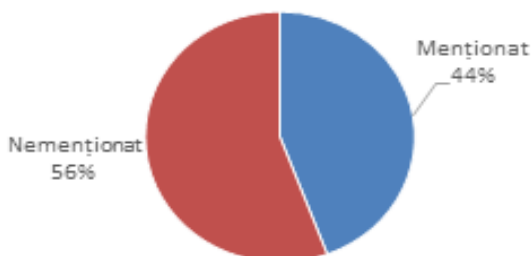

Dreptul de a fi reprezentați în toate structurile decizionale și cele care gestionează serviciile sociale este menționat în 50% dintre carte, lucru care sugerează faptul că doar jumătate din universități se preocupă ca studenții să fie reprezentați în structurile de interes pentru aceștia.

Dreptul de a fi reprezentați în toate structurile decizionale și cele care gestionează serviciile sociale

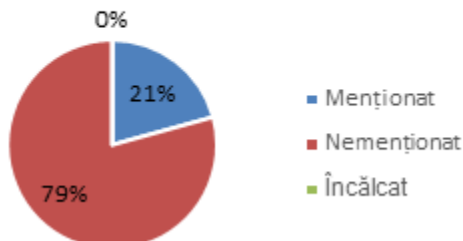

Un student nu poate avea calitatea de student reprezentant mai mult de 4 ani

De asemenea, 44% din universități au prevăzută în carte reglementarea conform căreia un student nu poate avea calitatea de student reprezentant mai mult de 4 ani.

Organizațiile studentești pot delega reprezentanți în structurile de conducere

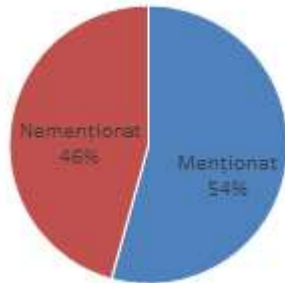
În ceea ce privește dreptul organizațiilor studentești de a delega reprezentanți în structurile de conducere ale universităților, în doar 21% dintre carte este menționat acest drept, în timp ce restul nu abordează deloc acest aspect. Deși este cunoscut faptul că organizațiile studentești sunt în general mai critice și vocale în ceea ce privește nevoile și interesele studenților, doar foarte puține universități se preocupă ca vocea lor să fie auzită în structurile de conducere ale universității.

- **Drepturi ale organizațiilor și grupurilor de inițiativă**

Dreptul conform căruia studenții au posibilitatea să înființeze, în instituțiile de învățământ superior organizații sau alte tipuri de structuri, ori asocia în acestea, garantat atât în Statutul

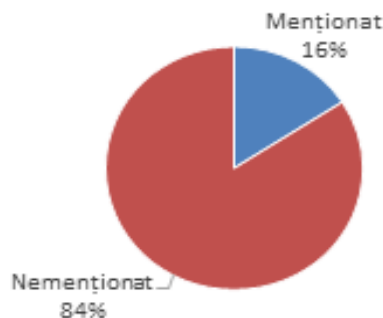

Studentului, dar și în Legea Educației Naționale, este menționat în cartele universitare în proporție de doar 53,65%. Acest lucru este îngrijorător, întrucât organizațiile studențești, prin activitatea pe care o desfășoară, pot contribui semnificativ la dezvoltarea universităților, aducându-le mai aproape de nevoile și interesele studenților.

LEN 1/2011 Art. 203. - (1) Studenții au dreptul să înființeze, în instituțiile de învățământ superior, de stat sau particulare(...) organizații(...)

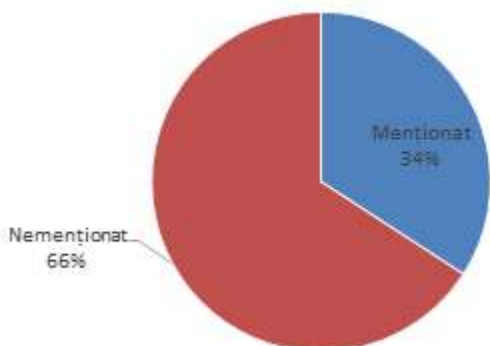
În ceea ce privește dreptul de acces al organizațiilor studențești la spațiile universitare pentru organizarea de proiecte și activități interne, acesta este menționat doar în 16% din cazuri. Așa cum spuneam anterior, deși organizațiile studențești pot aduce beneficii universităților în sensul dezvoltării calității educației și a condițiilor pentru studenți, în majoritatea universităților nu este garantată susținerea activității acestora, în ciuda prevederilor în vigoare. În acest fel, universitățile pot alege să susțină organizațiile studențești doar atunci când vor ele și, eventual, să blocheze susținerea activității lor atunci când acestea sunt critice și smnalează probleme.

SS Art. 4 (2) Organizațiile studențești legal constituite au dreptul să acceseze spațiile universitare pentru organizarea altor activități prestabilite

De asemenea, unul dintre cele mai importante drepturi ale organizațiilor studențești, cel referitor la faptul că universitățile trebuie să coopereze cu organizațiile studențești legal constituite, consultându-se cu acestea pentru aspectele privind dezvoltarea învățământului superior, este extrem de puțin menționat în carte - mai precis în doar 33.73% dintre cazuri.

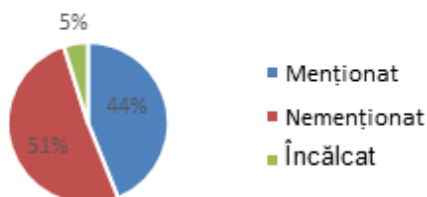

Art. 4 (3) Instituțiile de învățământ superior cooperează cu organizațiile studențești legal constituite și se consultă cu acestea pentru aspectele privind dezvoltarea învățământului superior.

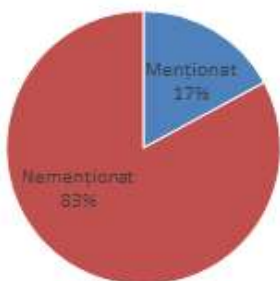
• **Drepturi din LEN 1/2011**

Reglementarea care prevede că nu se modifică contractele de studii în timpul anului universitar apare menționată în cartele universitare în procent de doar 51%. Mai mult decât atât, în 5% dintre acestea acest drept este încălcat prin mențiuni de genul “*eventualele modificări ale contractelor de studiu prevederilor lui se stipulează în acte adiționale*”, fără a se specifica în vreun fel faptul că aceste contracte nu se pot modifica în timpul anului universitar, așa cum prevede legea.

Contractele de studii nu se modifică în timpul anului universitar

În ceea ce privește dreptul studenților cu dizabilități fizice la căi de acces adaptate acestora în totalitatea spațiilor universitare, precum și la condiții pentru desfășurarea normală a activităților academice, sociale și culturale în cadrul instituțiilor de învățământ superior, acesta este nemenționat în 83% dintre cartele, lucru care arată dezinteresul universităților privind grupurile defavorizate și lipsa de măsuri active care să ajute la atragerea și integrarea studenților cu dizabilități.

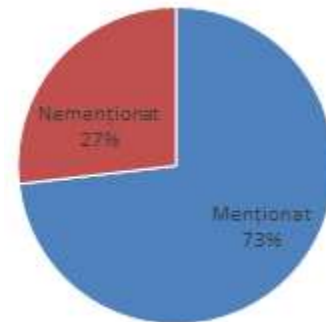

Art. 118. -(3) Studenții cu dizabilități fizice au dreptul să aibă căi de acces adaptate acestora în totalitatea spațiilor universitare, precum și condiții pentru desfășurarea normală a activităților academice, sociale și culturale în cadrul instituțiilor

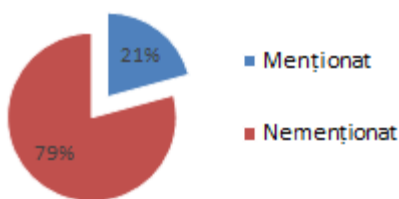

Prevederea din lege care nu admite discriminări față de studenți pe criterii de vârstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală sau alte tipuri de discriminare, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege în învățământul superior se regăsește în proporție de 73% în cartele universitare. Cu toate că universitatea ar trebui să fie un spațiu care promovează o atitudine tolerantă și de acceptare a diversității, încă avem un număr semnificativ de universități unde cartele nu prevăd faptul că universitatea nu admite practici discriminatorii.

Art. 118. -(2) În învățământul superior nu sunt admise discriminări pe criterii de vârstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală sau alte tipuri de discriminare, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege

O altă prevedere importantă din lege este cea legată de faptul că studenții sunt considerați parteneri ai instituțiilor de învățământ superior și membri egali ai comunității academice. Deși acest principiu ar trebui să reprezinte un pilon care nu ar trebui să lipsească din nicio comunitate academică, numărul mare de universități care nu au aceste prevederi regăsite în carte arată că încă mai este un drum lung de străbătut pentru ca studenții să fie considerați parteneri ai universității în întreg sistemul de învățământ superior.

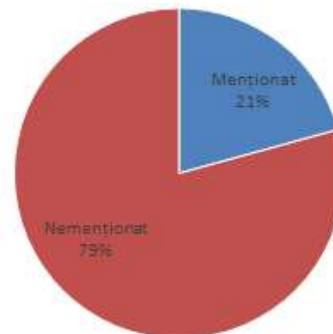

Art. 4 (3) Instituțiile de învățământ superior cooperează cu organizațiile studențești legal constituite și se consultă cu acestea pentru aspectele privind dezvoltarea învățământului superior.

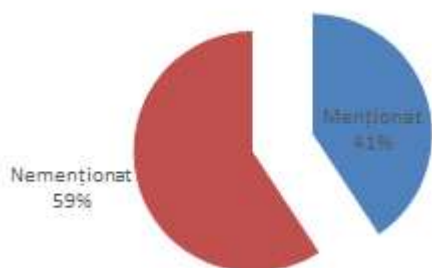
În ceea ce privește reglementarea care prevede că un procent de maximum 5% din numărul studenților cu frecvență dintr-un program de studii universitare de licență pot parcurge, cu aprobarea consiliului facultății, 2 ani de studii într-un singur an (cu excepția instituțiilor de învățământ superior medical și al ultimului an de studii), acesta nu este menționat în peste 75% dintre carte, fapt ce denotă faptul că universitățile nu oferă studenților care fac performanță posibilitatea de a-și crea un traseu educațional alternativ, care să țină cont de talentele și reușitele lor.

Art. 150 (3) Un procent de maximum 5% din numărul studenților cu frecvență dintr-un program de studii universitare de licență pot parcurge, cu aprobarea consiliului facultății, 2 ani de studii într-un singur an, cu excepția instituțiilor de învățământ superior

Dreptul studenților care participă la acțiuni de voluntariat de a primi un număr de credite de studii transferabile pentru activitățile desfășurate se regăsește în 41% din carte. Acest lucru arată că universitățile încă sunt într-o faza incipientă în ceea ce privește încurajarea studenților de a se dezvolta personal și profesional prin participarea la activități extracurriculare, de tip voluntariat.

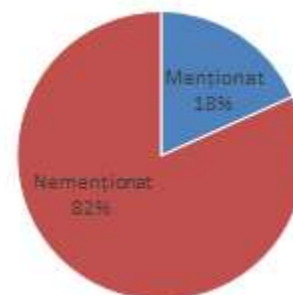

Art. 203.(9) Studenții pot participa la acțiuni de voluntariat, pentru care pot primi un număr de credite de studii transferabile

În ceea ce privește dreptul la asistența medicală și psihologică gratuită în cabinete medicale și psihologice universitare ori în policlinici și unități spitalicești de stat, conform legii, sunt menționate doar în 40,24% din cartele universitare.

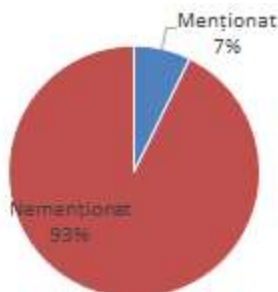
Prevederea care dă studenților dreptul de a avea tarif redus cu minimum 50% pe mijloacele de transport local în comun, transportul intern auto, feroviar și naval, precum și dreptul studenților orfani sau proveniți din casele de copii de a beneficia de gratuitate pentru aceste categorii de transport sunt nemenționate în peste 80% din cartele universitare.

Art. 205. (2) În timpul anului universitar, studenții înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență, în instituțiile de învățământ superior acreditate, în vârstă de până la 26 de ani, beneficiază de tarif redus cu minimum 50% pe mijloacele de transport local în comun, transportul intern auto, feroviar și naval. Studenții orfani sau proveniți din casele de copii beneficiază de gratuitate pentru aceste categorii de transport.

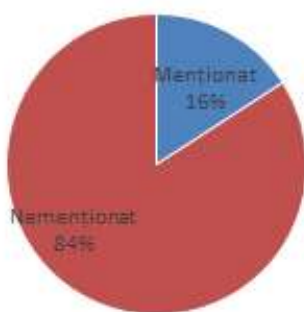

De asemenea, prevederea conform căreia studenții din medii cu risc socioeconomic ridicat sau marginalizate din punct de vedere social sau din orașe cu mai puțin de 10.000 de locuitori pot beneficia de un număr de locuri bugetate garantate este menționată doar în 7% din cartele universitare. Situația regăsirii ultimelor două drepturi în cartele universitare arată dezinteresul care caracterizează universitățile atunci când vine vorba de sprijinul acordat categoriilor de studenți care provin din grupuri dezavantajate, care întâmpină multe bariere de natură economică și socială în parcursul lor educațional.

Art. 205. (6) Candidații proveniți din medii cu risc socioeconomic ridicat sau marginalizate din punct de vedere social - romi, absolvenți ai liceelor din mediul rural sau din orașe cu mai puțin de 10.000 de locuitori - pot beneficia de un număr de locuri bugetate garantate, în condițiile legii.

Prevederea care spune că tarifele practicate de universități pentru studenți la cămine și cantine sunt cel mult egale cu diferența dintre costurile de funcționare (cuprinzând cheltuielile de personal, cheltuielile cu utilitățile, cheltuielile cu materiile prime și consumabile și cheltuielile de întreținere curentă) și, respectiv, subvențiile de la bugetul de stat, dar și prevederea care spune că pot fi acordate subvenții pentru cazare și studenților care aleg altă formă de cazare decât căminele instituțiilor de învățământ superior nu sunt menționate în 90% dintre cartele universitare, fapt ce susține ceea ce ANOSR a subliniat și prin [Analiza privind sistemul de acordare al burselor \(2014\)](#)³.

Art. 205. (13) Tarifele practicate de universități pentru studenți la cămine și cantine sunt cel mult egale cu diferența dintre costurile de funcționare, cuprinzând cheltuielile de personal, cheltuielile cu utilitățile, cheltuielile cu materiile prime și consumabile și cheltuielile de întreținere curentă și, respectiv, subvențiile de la bugetul de stat.

³ ANOSR, Sistemul de acordare a burselor – Perspectiva ANOSR, 2014 <http://www.anosr.ro/wp-content/uploads/2014/03/Perspectiva-ANOSR-privind-Sistemul-de-acordare-al-burselor.pdf>

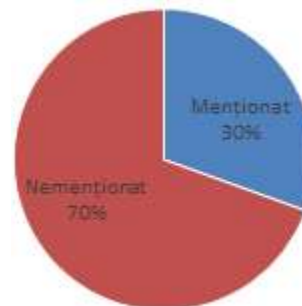

Art. 205. (15) Pot fi acordate subvenții pentru cazare și studenților care aleg altă formă de cazare decât căminele instituțiilor de învățământ superior

Reglementările naționale legate de eliberarea actelor de studii și a celor care atestă statutul de student în mod gratuit nu sunt menționate în cartele universitare în proporție de 67%. Prin urmare, peste 2 treimi din universități nu au reglementat această gratuitate de care beneficiază studenții.

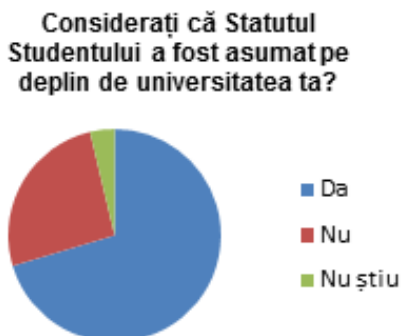
Art. 205.(17) Toate actele de studii eliberate de universitate, precum și cele care atestă statutul de student (adeverințe, carnete, legitimații) se eliberează în mod gratuit.

5. Percepția studenților privind implementarea Statutului Studentului

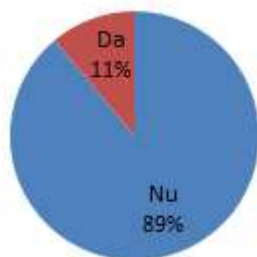
În urma analizei percepției organizațiilor studentești cu privire la gradul de implementare a Statutului Studentului la nivelul universităților din România, am constatat că deși au trecut 3 ani de la adoptarea acestui document, studenții consideră că încă există o serie de probleme atunci când vine vorba de implementarea și promovarea drepturilor lor în activitățile de zi cu zi ale universităților.

Întrebând organizațiile studentești dacă sunt de părere că universitatea și-a asumat pe deplin implementarea Statutului Studentului - dacă acesta a fost adoptat, este cunoscut și respectat de comunitatea academică, respondenții din 26% dintre universitățile analizate (UGAL, UAIC, UB, USAMVB, UPB, UMF București) au răspuns că sunt de părere că acest lucru nu s-a întâmplat încă. Prin urmare, deși a trecut suficient timp pentru ca toate comunitățile academice din România să conștientizeze nevoia demarării de eforturi pentru implementarea drepturilor studenților prevăzute în Statutul Studentului, în doar două treimi dintre universități studenții consideră că acest document a fost asumat real de universitate.

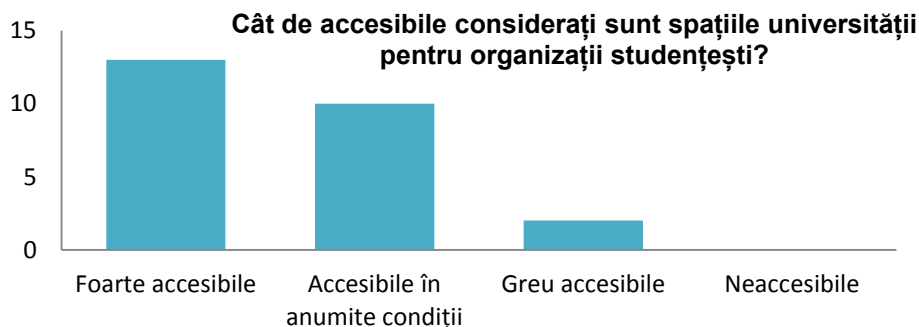
În ceea ce privește dreptul studenților de a nu li se modifica prevederile din contractul de studiu încheiat între student și universitate pe perioada anului universitar, drept studenții au răspuns că acest drept nu s-a respectat în 11% din cele 27 universități analizate (UMF Iași, UBB, UMF Tg Mureș). Prin urmare, se pare că una din zece universități i-a pus anul trecut pe studenți în situația de a li se fi modificat prevederile contractului de studiu pe durata unui an universitar, în ciuda reglementărilor legale în vigoare.

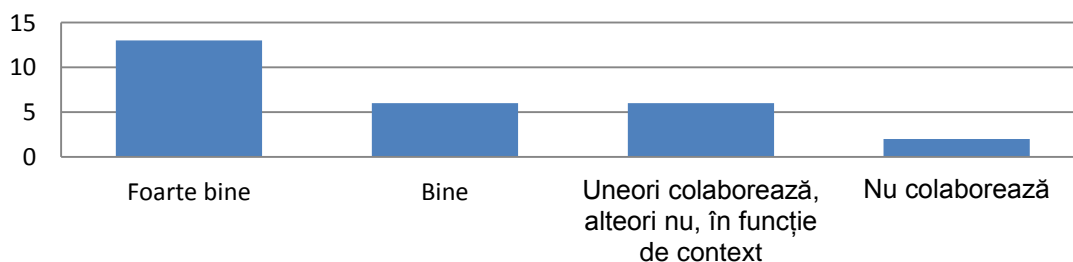
**S-a modificat contractul de studiu
încheiat între student și universitate de-a
lungul anului universitar 2013-2014?**

În ceea ce privește accesibilitatea spațiilor universității pentru organizațiile studentești, din răspunsurile la chestionarul ANOSR putem constata că în 15% dintre universitățile analizate (UMF Cluj-Napoca, UB, ULBS și UAIC), accesul este unul restrictiv și procesul nu are întotdeauna un rezultat favorabil organizațiilor studentești.

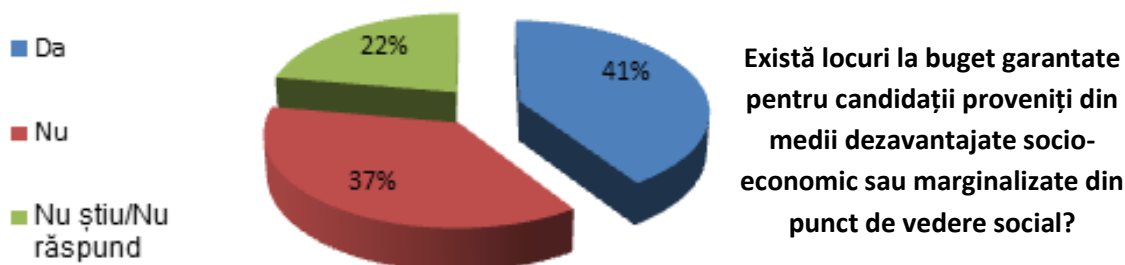

În ceea ce privește reglementarea din Statutul Studentului care prevede că universitatea trebuie să colaboreze cu organizațiile studentești și să le consulte, am chestionat organizațiile studentești referitor la cum apreciază acestea relația de cooperare pe care o au cu universitățile. În 60% dintre universitățile analizate organizațiile studentești consideră că au o relație foarte bună cu universitatea, însă în același timp în 23% dintre acestea organizațiile au răspuns că uneori colaborează, alteleori nu, în funcție de context, iar 8% au răspuns că universitățile nu colaborează deloc cu ele.

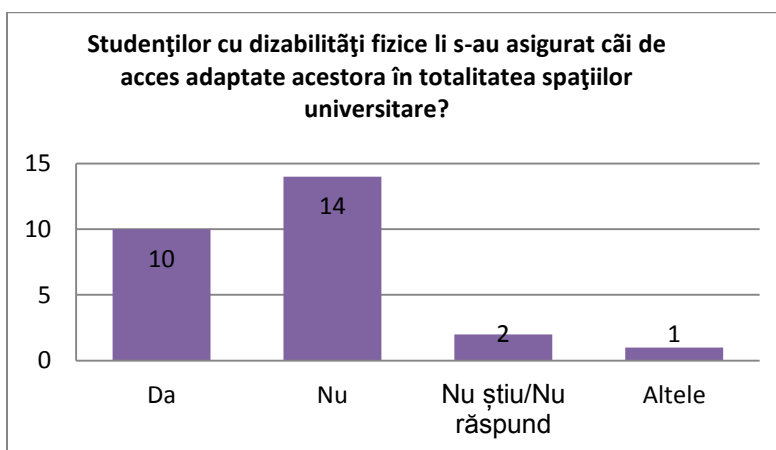
**Cum considerați că cei din conducerea universității cooperează cu
organizația studentească pe care o reprezentați?**

În ceea ce privește existența locurilor la buget garantate pentru candidații proveniți din medii dezavantajate socio-economic sau marginalizate din punct de vedere social, inclusiv absolvenților liceelor din mediul rural sau din orașe cu mai puțin de 10000 de locuitori. Din răspunsurile organizațiilor am constatat că acest lucru se aplică doar într-o singură universitate din cele analizate. Acest fapt este îngrijorător, întrucât rata de abandon universitar este de aproximativ 40%, unul dintre principalele motive pentru care studenții abandonează fiind imposibilitatea de a acoperi costurile educației. Facilitând accesul studenților din categorii defavorizate la învățământ superior în mod gratuit, universitățile ar putea contribui la dezvoltarea echității sistemului educațional și a societății în general, dând șansa și tinerilor cu potențial care nu își permit să urmeze studii superioare să beneficieze de această experiență.

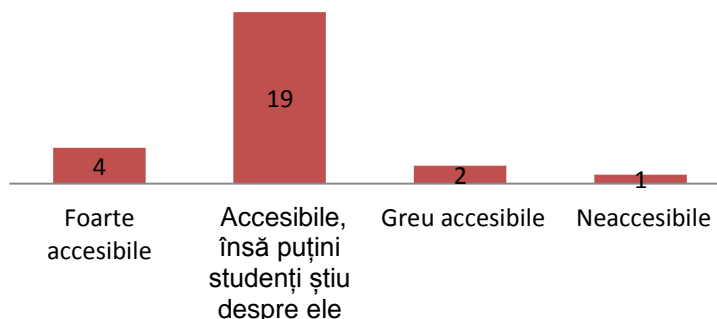
În ciuda faptului că propaganda politică este interzisă în instituțiile de învățământ superior din România, încălcarea acestei prevederi reprezentând o abatere gravă de la normele etice și deontologice ale mediului universitar, dintre respondenții chestionarului ANOSR au fost de părere că au existat situații de propagandă politică în universitatea lor (ASE, UO).

Alt indicator care trage un semnal de alarmă cu privire la implementarea defectuoasă a Statutului Studentului în sistemul de învățământ superior îl constituie asigurarea căilor de acces adaptate studenților cu dizabilități fizice, precum și a condițiilor pentru desfășurarea normală a activităților academice, sociale și culturale ale acestora în cadrul universității (rampe de acces, lift interior, dotări speciale etc). Conform răspunsurilor studenților, doar 37% dintre universități asigură condiții de acces și desfășurare a proceselor educaționale pentru studenții cu dizabilități, în timp ce mai mult de jumătate dintre universități nu au luat măsurile necesare pentru ca acest lucru să se întâmple (UGAL, UO, UAB, AFAHC, UAIC, UMF Cluj-Napoca, USAMV, UEM, UPB, UAD, UTCN, ULBS, UMF București).

Pe de altă parte, se poate observa un grad crescut al accesibilității studenților la serviciile de consiliere și orientare în carieră, puse la dispoziție de către universități, însă gradul foarte slab de informare al studenților cu privire la acestea este încă destul de mare. Acest lucru se datorează în principal numărului mic de angajați în centrele de consiliere și orientare în carieră (aproximativ 1 angajat la 8400 de studenți), însă odată cu Metodologia de organizare și funcționare a Centrelor de Consiliere și Orientare în Carieră emisă anul trecut de Ministerul Educației la propunerea ANOSR, au fost create premisele ca activitatea acestor centre să se îmbunătățească și să simțim o mai bună promovare a lor către studenți în anii următori.

Cât de accesibile sunt pentru studenți serviciile de consiliere și orientare în carieră?

În ceea ce privește achitarea de taxe pentru eliberarea actelor de studii și a celor care atestă statutul de student, în conformitate și cu studiul lansat de ANOSR⁴, rezultatele analizei arată faptul că o mare parte dintre universități încă cer taxe ilegale pentru anumite facilități precum, foaia matricolă (UTCN, UAIC, UPET, UAB), cardul sau legitimația de acces la bibliotecă

⁴ ANOSR- Taxele învățământului gratuit, 2014, <http://www.anosr.ro/wp-content/uploads/2012/07/4.-Taxele-invatomantului-gratuit.pdf>

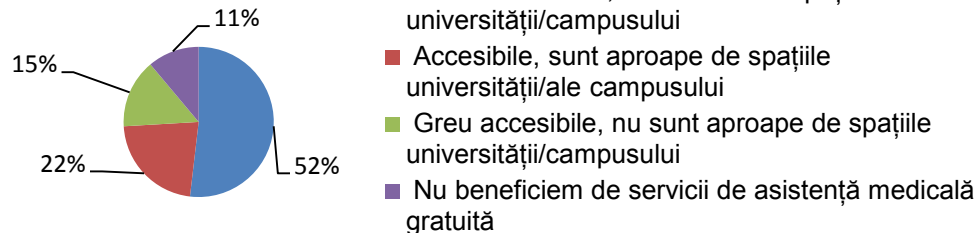
(USV, UBB, UVT, UMF București, UAIC) și diplomele de finalizare a ciclurilor de studii (UPET, UB, UOC, UMC, UTBV) .

Studentii plătesc pentru eliberarea actelor de studii și a celor care atestă statutul de student?

Deși accesul la serviciile de asistență medicală gratuită în universitate este garantat de Statutul Studentului în peste un sfert din universitățile analizate studenții au semnalat că aceste servicii fie sunt greu accesibile, fie nu există deloc în universități precum UO, UB, UMC, UAD, UTCN, ULBS sau UMF București.

Cât de accesibile sunt serviciile de asistență medicală gratuită în universitate?

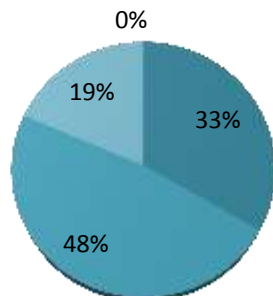

În ceea ce privește spațiile de cazare oferite de universități pentru studenți, analiza noastră a relevat faptul că deși situația s-a mai îmbunătățit în ultimii ani în acest sens, încă există 19% din universități unde doar o mică parte din studenții care au avut nevoie de cazare au primit un loc în unul din căminele universității (USV, UAIC, UMF Iași, UAD, UTBV).

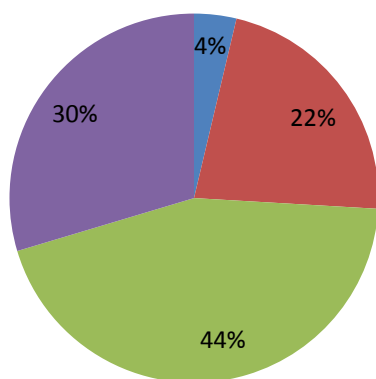
În ce măsură studenții au putut beneficia de cazare din partea universității, precum și de subvențiile pentru cazare?

- Toți studenții care au avut nevoie de cazare au primit un loc în cămin
- O mare parte din studenții care au avut nevoie de cazare au primit un loc în cămin
- O mică parte din studenții care au avut nevoie de cazare au primit un loc în cămin
- Studenții nu beneficiază de locuri în cămin oferite de universitate

O altă dovadă care arată inechitatea sistemului de învățământ superior românesc, o constituie cuantumul burselor sociale, care ar trebui, conform legii, să acopere cheltuielile minime de cazare și masă. Cu toate acestea, respondenții din 3 sferturi din universitățile analizate (74%) au răspuns că bursele sociale acopere aceste cheltuieli în mică măsură sau sunt departe de a acoperi aceste cheltuieli. Cele mai grave probleme le resimt studenții de la UO, USAMV, UMF Iași, UPB, UBB, UAD, ULBS, UMF București. Valorile burselor sociale din universitățile românești pot fi găsite și în studiul „Responsabilitate pentru Educație”¹, lansat de ANOSR.

În ce măsură bursele sociale acordate studenților acoperă cheltuielile de cazare și masă?

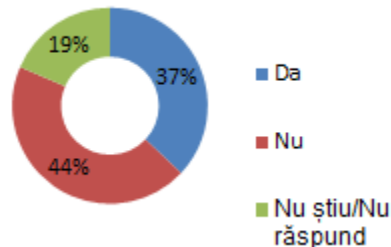

- Bursa socială acoperă integral cheltuielile de masă și cazare
- Bursa socială acoperă în mare măsură cheltuielile de masă și cazare
- Bursa socială acoperă în mică măsură cheltuielile de masă și cazare
- Valoarea bursei sociale este departe de a acoperi cheltuielile de masă și cazare

De asemenea, deși legea prevede că bursele sociale se pot cumula cu alte tipuri de burse bazate pe performanță/merit, doar în 37% dintre universitățile analizate studenții au răspuns că aceste tipuri de burse se pot cumula, ceea ce arată că studenții merituosi, care

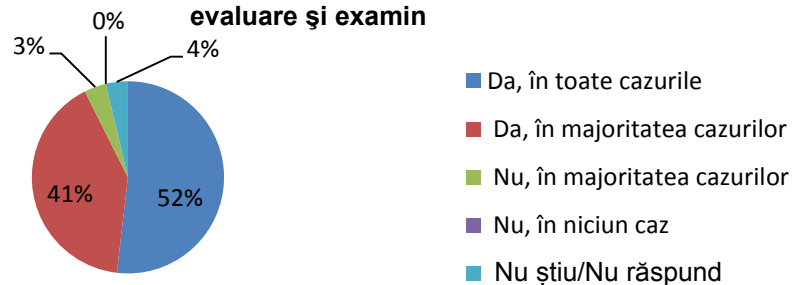

provin din familii care nu își permit cheltuielile vieții de student, sunt obligați să aleagă doar unul din două mecanisme care au scopuri diferite – unul de a susține financiar studenții defavorizați și altul de a le recompensa performanța.

În ceea ce privește gradul de informare al studenților de către cadrele didactice în primele două săptămâni de la începerea anului universitar în legătură cu programa analitică, structura și obiectivele cursurilor, competențele generate de acesta, modalitățile de evaluare și examinare, analiza noastră arată că acest lucru se întâmplă, din perspectiva studenților, în majoritatea cazurilor.

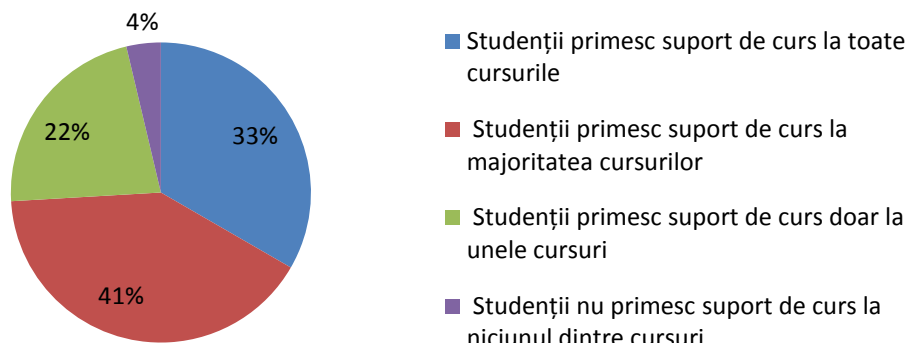
Studenții au fost informați de către cadrele didactice în primele două săptămâni de la începerea anului universitar în legătură cu programa analitică, structura și obiectivele cursurilor, competențele generate de acesta, modalitățile de evaluare și examinare

În ceea ce privește dreptul studenților de a avea acces la suportul de curs gratuit (de minim 5 pagini), în format fizic sau electronic și acces la toate materialele didactice disponibile în mod gratuit, în bibliotecile universitare sau pe site-ul facultății, respondenții din peste 70% din universități au răspuns că studenții primesc suport de curs la majoritatea sau chiar la toate cursurile. Pe de altă parte, un sfert dintre respondenți au apreciat că studenții primesc suport de curs doar la anumite discipline sau nu primesc deloc (UTCN, UO, UPET, ASE, UB, UOC).

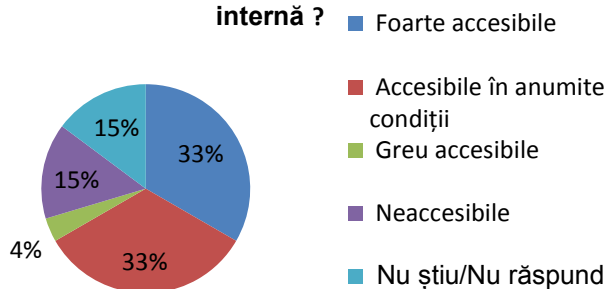
În ce măsură studenții au avut acces la suportul de curs gratuit?

În ceea ce privește dreptul studenților de a fi consultați în cazul eventualelor modificări ale modalităților de evaluare și examinare, s-a constatat că în puțin peste jumătate din universități (52%) nu au fost făcute modificări fără acordul studenților, în timp ce în universități precum UAIC, USAMV sau ULBS, cele mai multe modificări s-au realizat fără acordul studenților.

Mai mult decât atât, 15% dintre din universități (ASE, UAIC, UAD și ULBS) au menționat că studenții nu beneficiază de îndrumători de an/secție/grupă în condițiile prevăzute în Statutul Studentului.

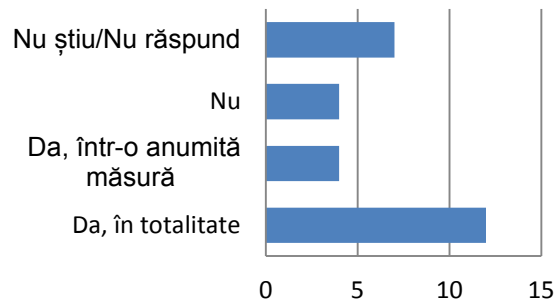
Cât de accesibile sunt programele de mobilitate internă ?

În ceea ce privește accesul la programe de mobilitate, 66% au răspuns că acestea sunt accesibile, în timp ce studenții din 19% dintre universități (UO, ASE, UAD, UVT, AFAHC) au apreciat că acestea sunt greu neaccesibile sau greu accesibile.

Se recunosc creditele obținute astfel?

Corelând accesul la programe de mobilități cu procesul de recunoaștere a creditelor obținute astfel, observăm în puțin peste jumătate din universități creditele se recunosc în totalitate, lucru care îi încurajează pe studenți să participe la mobilități. În același timp, există și respondenți dintr-un număr mare de universități (UAB, UPET, UAIC, UB, UPB, UAD, UTCN) care nu cunosc informații despre acest proces, lucru care denotă că universitățile nu promovează suficient de mult informațiile despre mobilități și despre modul în care perioada de studii efectuată într-o altă instituție de învățământ superior este recunoscută în universitate.

Universitatea asigură locuri de practică pentru 30% dintre studenții care urmează stagii de practică?

În ceea ce privește prevederea care obligă universitățile să asigure locuri de practică pentru 30% dintre studenți, respondenții din jumătate din universități au sugerat că acest lucru este respectat în propria lor universitate. Cu toate acestea, respondenții din o treime dintre universități au afirmat că universitățile lor de proveniență nu au capacitatea de a susține acest drept al studenților (UMF București, UTBV, UAUIM, UAD, UMF Cluj-Napoca, UMF Iași, UMF Timișoara, UAB).

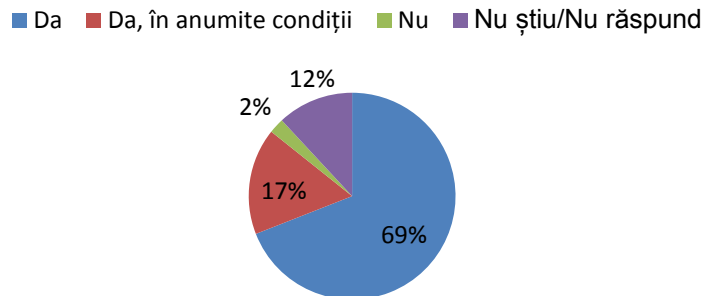
Se oferă dreptul la bază materială, transport și masă asigurate în cadrul acestor stagii?

În ceea ce privește dreptul studenților la bază materială, transport și masă asigurate în cadrul acestor stagii, situația este extrem de îngrijorătoare întrucât doar respondenții din 13% de universități au menționat că acest lucru se întâmplă în propria lor universitate.

În privința dreptului de a întrerupe și relua studiile, studenții din 34% dintre universități au afirmat că acest lucru se poate realiza în anumite condiții, cum ar fi plata unei taxe de reînmatriculare (UO, UPET, ASE, UMC, UAUIM, ULBS), în timp ce în alte universități cum ar fi AFACH nu se pot întrerupe sau relua studiile (se întâmplă în general în cazul universităților cu profil militar).

Studenții pot întrerupe și relua studiile?

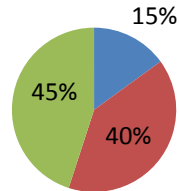

Referitor la dreptul studenților de a refuza să participe la actul educațional mai mult de 8 ore pe zi, studenții din 15% din universități au răspuns că universitatea nu le respectă acest drept, iar 45% au afirmat că acest lucru se întâmplă doar în unele cazuri (UMF București, ULBS, UTCN, UAUIM, UMF Tg Mureș, UAD, UEM, UOC, UMF Cluj-Napoca, UMF Iași, USV, UO, UMF Timișoara, AFAHC).

Au existat cazuri în care studenții au fost nevoiți să participe la actul educațional mai mult de 8 ore pe zi?

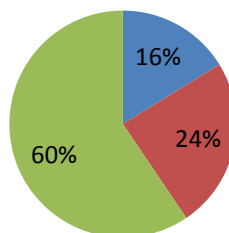
■ Da, în multe cazuri ■ Da, însă doar în unele cazuri ■ Nu

Studenții din 70% dintre universități au apreciat că procesul de evaluare a cursurilor, seminariilor, stagiilor de practică, cadrelor didactice de către studenți este unul satisfăcător. Cu toate acestea, există universități ca AFAHC, UAIC, USAMV, UAUIM, UTCN și UTBV unde studenții au menționat că sunt probleme în acest proces sau că acesta nu are loc sub nici o formă. Totodată, evaluările nu au fost făcute publice pe site-ul propriu al universității, în special atunci când vorbim de cele ale cadrelor didactice, în 60% dintre universitățile analizate, lucru care scade încrederea studenților în acest mecanism și în faptul că universitatea depune eforturi să rezolve problemele identificate.

Evaluările au fost făcute publice pe site-ul propriu, în special cele ale evaluării cadrelor didactice?

■ Da ■ Parțial ■ Nu

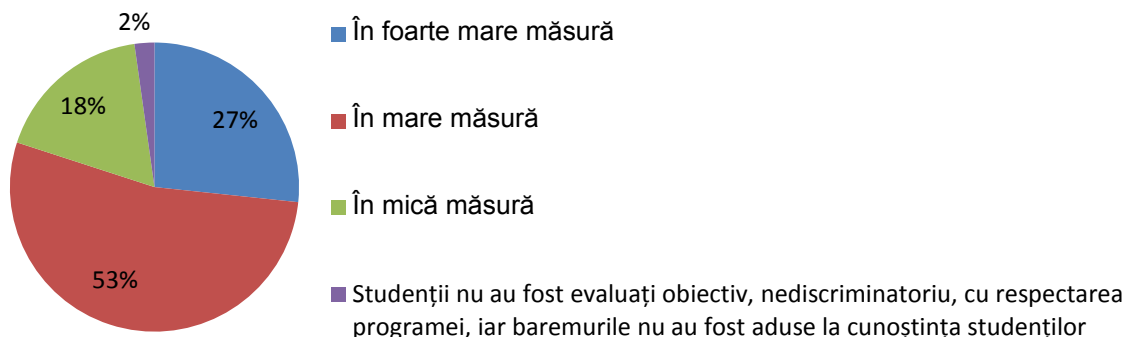

În ceea ce privește dreptul studenților de a fi evaluați obiectiv, nediscriminatoriu, cu respectarea programei și de a avea acces la baremurile după care se fac evaluările, din răspunsurile studenților reiese că în 20% dintre universități acest lucru s-a respectat în mică măsură sau deloc (UTCN, UAUIM, ULBS, USAMV, UPET, AFAHC).

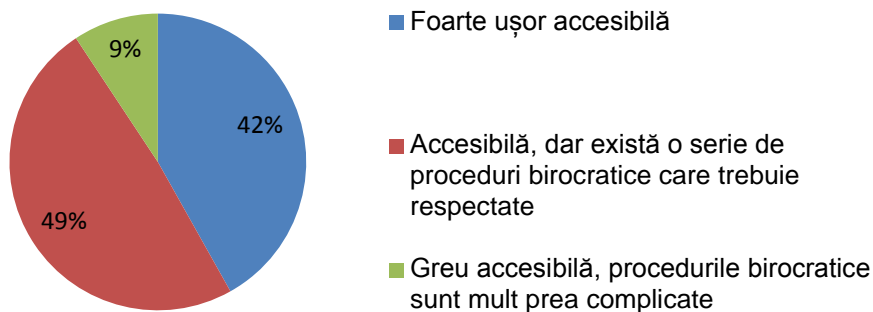

În ce măsură considerați că studenții au fost evaluați obiectiv, nediscriminatoriu, cu respectarea programei, iar baremurile după care se fac evaluările au fost aduse la cunoștința studenților?

În ceea ce privește implementarea de către universități a unei proceduri de contestare a examenelor scrise ușor accesibile pentru studenți, din analiza noastră a reieșit că în 49% dintre universități, această procedură există, dar necesită o serie de proceduri mult prea birocratice care trebuie respectate. De asemenea, pentru universități ca UTCN, ULBS, USAMV, procedura este greu accesibilă, pentru studenți și aceștia nu cunosc cum pot să o folosească.

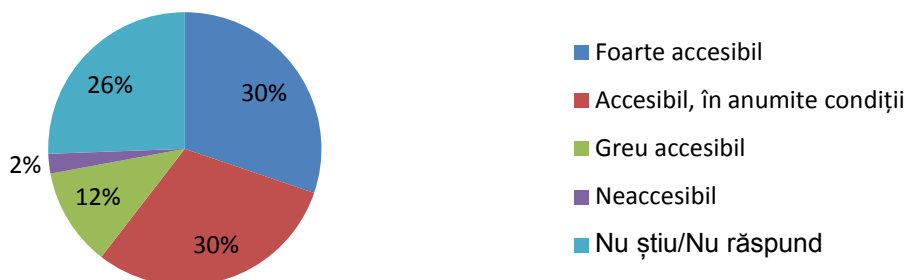
Cât de accesibilă este procedura de contestare a notelor la examenele scrise pentru studenți?

În ceea ce privește dreptul studenților de a se transfera de la o universitate la alta, respondenții din 63% din universități consideră că studenților le este relativ facil să se transfere de la o universitate la alta – cu unele proceduri ușor birocratice, în timp ce o parte importantă dintre respondenții din alte universități consideră acest proces extrem de dificil pentru studenți (UO, UMF Cluj-Napoca, UMF București).

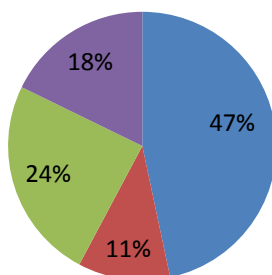
Cât de accesibil le este studenților să se transfere la o altă universitate, printr-un proces reglementat?

Dacă vorbim de dreptul studenților de a primi credite transferabile pentru acțiunile de voluntariat la care participă, studenții din 67% dintre universități au răspuns că acest lucru nu se aplică acest drept în universitățile lor, asemenea UMF Timișoara, AFAHC, UPET, ASE, UAIC, UB, USAMV, UOC, UMC, UPB, UTCN, UTBV, ULBS.

Studenților li s-au înregistrat toate cererile scrise și semnate sau trimise la adresele oficiale de email ale universității și primesc răspuns la acestea?

■ Da ■ Nu ■ Da, în majoritatea cazurilor ■ Nu știu/Nu răspund

Respondenții din 11% dintre universități au afirmat că studenților nu li s-au înregistrat toate cererile scrise și semnate sau trimise la adresele oficiale de email ale universităților și nu primesc răspuns la acestea (UO, UPET, ASE, UAIC, USAMV, UPB, UVT, UAUIM, UTCN, ULBS, UMF București).

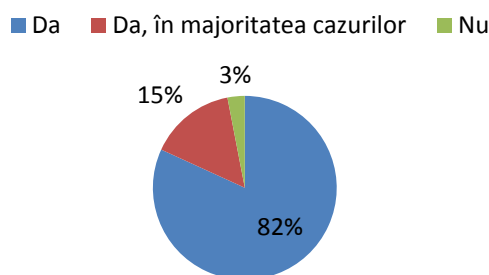
A fost respectat termenul de 5 zile lucrătoare în care studenții puteau aplica pentru diverse concursuri din universitate, inclusiv burse, tabere, cazări?

În ceea ce privește dreptul studenților de a fi informați corespunzător cu privire la respectarea termenului de 5 zile lucrătoare în care puteau aplica pentru diverse concursuri din universitate, inclusiv burse, tabere sau cazări, respondenții din 15% din universități au menționat că acest lucru nu a fost respectat în universitățile proprii (AFAHC, USAMV, UTCN, ULBS), în timp ce majoritatea respondenților din restul universităților au apreciat că acest lucru s-a întâmplat în majoritatea cazurilor.

Respondenții din 19% din universitățile analizate au afirmat că studenții nu au fost informați cu privire la numărul, tipul și quantumul fiecărei taxe sau au fost informați parțial (în universități ca USAMV, UPB, UAUIM, UTCN sau, ULBS).

Studenții au fost informați cu privire la numărul, tipul și quantumul fiecărei taxe?

În ceea ce privește dreptul studenților de a candida pentru a-și reprezenta colegii în structurile de conducere ale universității, 79% dintre respondenți consideră că toți studenții au avut posibilitatea de a candida – fără niciun criteriu, însă există câteva și universități care aplică criterii cum ar fi media candidaților (ASE, UAIC, USAMV), prezența în top 30 ca performanță printre studenții bugetați de la fiecare program de studiu (UMF Iași) sau apartenența la o organizație studențească (ASE). De asemenea, există studenți care consideră că studenții nu

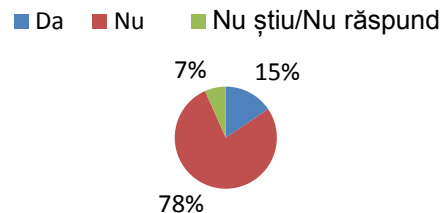
au putut candida liber la alegerile pentru aceste poziții datorită lipsei de informare sau chiar a dezinformării a studenților cu privire la procesul de alegeri (UPB). Aceste fapte încalcă atât Statutul Studentului, cât și Legea Educației Naționale.

Toți studenții au avut posibilitatea de a candida?

De asemenea, în ceea ce privește articolul care menționează că desfășurarea alegerilor ar trebui să se realizeze fără implicarea cadrelor didactice, studenții din 15% din universitățile analizate au declarat că acest lucru nu a fost respectat în universitățile lor, iar cadrele didactice s-au implicat în alegeri sub o formă sau alta (UO, UB, USAMV, UMF Tg Mureș).

Cadrele didactice s-au implicat în procedurile de alegere a studenților reprezentanți?

În ceea ce privește activitatea organizațiilor studenților, care au datoria, printre altele, de a informa și consulta studenții în legătură cu hotărârile votate în structurile de conducere ale universităților, respondenții din 30% dintre universități au afirmat că aceștia nu și-au îndeplinit această atribuție și nu i-au informat pe colegii lor în legătură cu hotărârile luate care îi afectau și pe ei (UO, ASE, UAIC, UMF Iași, USAMV, UPB, UAD, UAUIM).

De asemenea, conform Statutului Studentului, organizațiile studențești au posibilitatea de a delega reprezentanți de drept în aceste structuri, însă aproximativ 28% dintre universitățile analizate nu au acceptat astfel de reprezentanți în structurile lor (ASE, UAIC, USAMV, UPB, UTBV, UO).

Organizațiile studențești au putut delega reprezentări de drept în aceste structuri?

Printre observațiile organizațiilor, s-au regăsit și alte câteva puncte slabe în implementarea Statutului Studentului în universitățile de proveniență, cum ar fi reticiența și mentalitatea rigidă a unor cadre didactice, precum și refuzul lor de a coopera cu studenții și a-i considera parteneri în procesul educațional, dar nu în ultimul rând și lipsa de informare din rândul studenților, întrucât există universități care nu au publicat la vedere Statutul Studentului (UB, UPB, UMF Iași, AFAHC, UMC, UAUIM) sau mult mai grav, universități care nu au adoptat încă Statutul Studentului după 3 ani de la publicarea lui în Monitorul Oficial.

6. Concluzii

Putem trasa câteva concluzii general valabile în urma celor două analize realizate, întrucât se poate observa foarte ușor, atât prin studierea cartelor universitare, dar mai ales prin răspunsurile studenților, faptul că o multitudine dintre drepturile studenților nu sunt menționate în cartele universitare, iar dacă sunt, de multe ori, acestea nu se implementează în practicile de zi cu zi ale universităților, uneori chiar încălcându-se, universități chiar și la 3 ani după aadoptarea Statutului Studentului prin Ordinul de Ministru nr. 3666/2012 privind Codul Drepturilor și Obligațiilor Studenților.

Dacă vorbim de modul în care sunt respectate drepturile studenților în sistemul de învățământ superior românesc, în urma analizelor noastre am putut sesiza următoarele:

- Universitățile nu oferă locuri speciale la buget garantate pentru candidații proveniți din medii dezavantajate socio-economic sau marginalizate din punct de vedere social, inclusiv absolvenților liceelor din mediul rural sau din orașe cu mai puțin de 10.000 de locuitori;
- Lipsa unei colaborări continue și susținute între organizațiile studentești și conducerile universităților în multe universități din țară, în special atunci când apar divergențe de opinie între acestea;
- Lipsa căilor de acces adaptate studenților cu dizabilități fizice, precum și a condițiilor pentru desfășurarea normală a activităților academice, sociale și culturale ale acestora în cadrul universităților (rampe de acces, lift interior, dotări speciale etc), acestea nefiind nici măcar menționate în majoritatea cartelor universitare;
- Un grad crescut îmbunătățit al accesibilității serviciilor de consiliere și orientare în carieră, puse la dispoziție de către universități prin centre de consiliere și orientare în carieră, însă încă sunt multe probleme în ceea ce privește gradul de informare al studenților cu privire la acestea;
- O mare parte dintre universități încă cer taxe ilegale pentru anumite facilități precum, documentele care atestă calitatea de student, cele de acces la bibliotecă și cele eliberate la finalizare a ciclurilor de studii;
- Accesibilitatea redusă a serviciilor de asistență medicală gratuită în universitate;
- Bursele sociale acordate studenților nu asigură cheltuielile minime de cazare și masă, așa cum este stipulat în Legea Educației Naționale, niciuna dintre universități neavând cuantumul acesteia adaptat la cel recomandat de CNFIS;

- Bursele sociale nu se pot cumula cu alte tipuri de burse bazate pe performanță/merit, în marea majoritate a universităților;
- Informarea deficitară a studenților cu privire la programele de mobilitate;
- Există multe probleme în ceea ce privește evaluarea studenților într-un mod obiectiv, nediscriminatoriu, cu respectarea programei, în special atunci când vine vorba de publicarea baremurilor după care se fac evaluările;
- Acordarea creditelor pentru acțiunile de voluntariat se face într-o măsură foarte redusă, nefiind reglementat acest aspect în mai bine de jumătate dintre universități;
- Studenților din multe universități nu li s-au înregistrat toate cererile scrise și semnate sau trimise la adresele oficiale de email ale universității și nu au primit răspuns la acestea;
- Deși alegerile pentru reprezentanții studenților în structurile de conducere ale universităților ar trebui să fie nediscriminatorii, în foarte multe universități se aplică astfel de criterii – cum ar fi cele legate de performanță sau neapartenență la organizații studentești;
- Organizațiile studentești nu pot delega membrii de drept în structurile de conducere din cadrul universităților, așa cum este menționat în Legea Educației Naționale;

Astfel, putem observa că există o implicare redusă a conducerilor universităților în adoptarea Statutului Studentului și dezvoltarea sau susținerea de mecanisme de monitorizare a implementării prevederilor sale. Este inacceptabil faptul că există încă universități care nu au adoptat Statutul Studentului chiar și la 3 ani după adoptarea acestuia la nivel național și că acolo unde a fost adoptat, există multe situații în care universitatea nu a susținut nicio acțiune de monitorizare a implementării acestora în toată această perioadă.

Respectarea drepturilor studenților este una din premisele care ar trebui să stea la baza dezvoltării calității sistemului de învățământ superior și la apropierea acestuia față de nevoile și interesele generațiilor actuale și viitoare de studenți. Universitățile ar trebui să reprezinte un exemplu pentru modul în care funcționează societatea, de aceea acestea ar trebui să își asume rolul de structuri model în ceea ce privește apărarea celor care fac parte din comunitățile lor – dintre care cei mai mulți sunt studenți.

7. Recomandări

ANOSR consideră că universitățile ar trebui să prioritizeze respectarea drepturilor studenților și totodată să respecte legislația în vigoare și, în funcție de gravitatea problemelor găsite, să realizeze următoarele acțiuni:

- Creșterea investiției în bursele sociale, astfel încât quantumul să ajungă la nivelul celui stabilit de Legea Educației Naționale și propus de CNFIS – 575 de lei, valoare care să acopere cheltuielile minime de cazare și masă și includerea în regulamentele de acordare a bursei a posibilității cumulării bursei sociale cu alte tipuri de burse;
- Eliminarea taxelor ilegale, cum ar fi cele pentru eliberarea actelor de studii, precum foaia matricolă, cardul sau legitimația de acces la bibliotecă și diplomele de finalizare a ciclurilor de studii;
- Crearea de mecanisme care să dezvolte activitatea Centrelor de Consiliere și Orientare în Carieră și să o facă eficientă în acord cu obiectul existenței lor, susținute de creșterea numărului de angajați specializați unde e cazul;
- Adaptarea infrastructurii universităților (construirea de rampe de acces și de lifturi) și a ofertei educaționale (personal special pregătit pentru lucrul cu persoane din aceste categorii, achiziționarea de aparatură specială) pentru persoanele cu dizabilități;
- Dezvoltarea procedurilor de evaluare a cadrelor didactice de către studenți și a altor aspecte privind evaluarea procesului educațional, dar și publicarea rezultatelor acestor evaluări alături de strategia propusă de universitate pentru soluționarea problemelor identificate în cadrul evaluărilor;
- Creșterea investiției financiare a universității în suportul oferit studenților pentru realizarea stagiilor de practică (cel puțin acordarea dreptului de cazare în timpul verii în mod gratuit sau cu cost redus/normal în căminele universității în timpul acestora) și facilitarea accesului la cel puțin 30% din numărul de stagii de practică necesare pentru studenți;
- Realizarea de către fiecare universitate a „Ghidului Studentului” în parteneriat cu organizațiile studentești;
- Adoptarea de către Senatele universității a unor metodologii de acordare a creditelor de voluntariat, de organizare a programului de tutoriat și privind mobilitățile externe și interne și derularea de astfel de programe;

- Acordarea dreptului organizațiilor studentești de a avea delegați de drept în structurile consultative, executive și decizionale de interes pentru studenți;
- Modificarea regulamentelor privind alegerea studenților reprezentanți prin eliminarea criteriilor ilegale impuse studenților de a candida și introducerea tuturor reglementărilor privind reprezentarea studenților din Statut;
- Sancționarea cadrelor didactice care nu respectă Statutul Studentului;
- De asemenea, considerăm că și Ministerul Educației și Cercetării Științifice trebuie să își asume un rol activ în încurajarea eforturilor făcute de universități în implementarea drepturilor studenților prevăzute de legislația în vigoare. În acest sens, recomandăm Ministerul:
- Punerea accentului pe reglementările ce promovează implementarea și respectarea drepturilor din Statutul Studentului în metodologia de finanțare a universităților propusă de CNFIS și în metodologia ARACIS de evaluarea externă a universităților;
- Publicarea Statutului Studentului pe prima pagină a site-ului MEN (www.edu.ro) împreună cu un ghid referitor la modalitatea în care studenții pot să își apere drepturile atunci când sunt încălcate;
- Monitorizarea îndeaproape de către Ministerul Educației Naționale a respectării fiecărui articol din Statutul Studentului și intervenirea prin mecanisme clare în situațiile în care universitățile eșuează în a acorda studenților drepturile câștigate, inclusiv delegarea corpului de control pentru a verifica situațiile de gravă încălcare a legii, implicit și a Ordinului de Ministru mai sus menționat.
- Publicarea Raportului Național privind Implementarea Statutului Studentului în universități realizat de ANOSR conform legii pe site-ul oficial al MEN (www.edu.ro). Acesta poate reprezenta un punct de pornire pentru ca MEN să discute și să sancționeze universitățile în care sunt astfel de probleme;

Anexa 1 (Lista universităților pentru care s-au analizat cartele universitare)

Institutiile de învățământ superior de stat

1. Universitatea Politehnică din București
2. Universitatea Tehnică de Construcții din București
3. Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București
4. Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București
5. Universitatea din București
6. Universitate de Medicină și Farmacie „Carol Davila” București
7. Academia de Studii Economice din București
8. Universitatea Națională de Muzică din București
9. Universitatea Națională de Arte Din București
10. Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” din București
11. Academia Națională De Educație Fizică și Sport din București
12. Școala Națională de Studii Politice și Administrative
13. Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia
14. Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad
15. Universitatea "Vasile Alecsandri" din Bacău
16. Universitatea „Transilvania” din Brașov
17. Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
18. Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca
19. Universitatea „Babes-Bolyai” din Cluj-Napoca
20. Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj - Napoca
21. Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca
22. Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca
23. Universitatea „Ovidius” din Constanța
24. Universitatea Maritimă din Constanța
25. Universitatea din Craiova
26. Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova
27. Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați
28. Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” din Iași
29. Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” din Iași

30. Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
31. Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” din Iași
32. Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași
33. Universitatea din Oradea
34. Universitatea din Petroșani
35. Universitatea din Pitești
36. Universitatea „Petrol-gaze” din Ploiești
37. Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița
38. Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
39. Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
40. Universitatea „Valahia” din Târgoviște
41. Universitatea „Constantin Brâncuși” Tîrgu-Jiu
42. Universitatea „Petru Maior” din Targu Mures
43. Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu-Mureș
44. Universitatea de Artă Teatrală din Târgu-Mureș
45. Universitatea „Politehnica” din Timișoara
46. Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului din Timișoara
47. Universitatea de Vest din Timișoara
48. Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara
49. Academia Tehnică Militară din București
50. Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București
- 51. Academia Națională de Informații "Mihai Viteazul" din București**
52. Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” din București
53. Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov
54. Academia Navală „Mircea cel Bătrân” din Constanța
55. Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu

Instituții de învățământ superior particular acreditate

1. Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” din București
2. Universitatea „Titu Maiorescu” din București
3. Universitatea „Nicolae Titulescu” din București
4. Universitatea Româno-Americană din București

5. Universitatea „Hyperion” din București
6. Universitatea „Bioterra” din București
7. Universitatea Ecologică din București
- 8. Universitatea Română de Științe și Arte "Gheorghe Cristea" din București**
9. Universitatea „Athenaeum” din București
10. Universitatea „Artifex” din București
- 11. Institutul Teologic Romano-Catolic din București**
- 12. Institutul Teologic Baptist din București**
13. Universitatea De Vest „Vasile Goldiș” din Arad
14. Universitatea „George Bacovia” din Bacău
- 15. Universitatea „George Barițiu” din Brașov**
- 16. Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca**
17. Universitatea „Andrei Șaguna” din Constanța
18. Universitatea „Danubius” din Galați
- 19. Universitatea Europeană „Drăgan” din Lugoj**
20. Universitatea „Mihail Kogălniceanu” din Iași
21. Universitatea „Emanuel” din Oradea
22. Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești
23. Universitatea Româno - Germană din Sibiu
24. Universitatea „Dimitrie Cantemir” din Târgu- Mureș
- 25. Universitatea „Mihai Eminescu” din Timișoara**
26. Universitatea „Tibiscus” din Timișoara
27. Universitatea "Avram Iancu" din Cluj-Napoca
- 28. Institutul Teologic Penticostal din București**
29. Universitatea Crestină "Partium" din Oradea
30. Universitatea "Spiru Haret" din București
- 31. Universitatea "Petre Andrei" din Iași**
32. Universitatea "Apollonia" din Iași
- 33. Universitatea Financiar-Bancară din București**
34. Institutul de Administrare a Afacerilor din București
35. Institutul Teologic Protestant din Cluj-Napoca
36. Universitatea "Sapientia" din Cluj-Napoca
37. Universitatea "Agora" din Oradea

Instituții de învățământ superior particular autorizate să funcționeze provizoriu

1. Institutul Teologic Adventist din Cernica-Ilfov
2. Fundația „Ștefan Lupașcu” - Institutul de Studii Europene din Iași
3. **Institutul Teologic Romano-Catolic Franciscan din Roman**
4. Fundația „Academia Comercială” din Satu-Mare
5. Fundația Universitară "Alma Mater" - Universitatea „Alma Mater” din Sibiu
6. Fundația pentru Cultură și Învățământ „Ioan Slavici” - Universitatea „Ioan Slavici” din Timișoara
7. Fundația „Gaudeamus” - Universitatea „Tomis” din Constanța

Instituții de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu, ce organizează numai programe de studii universitare de masterat/studii postuniversitare

1. Școala Normală Superioară - București (S.N.S.B)

Anexa 2 (Lista organizațiilor studentești care au răspuns la chestionar)

Universitățile de proveniență a respondenților chestionarului remis de ANOSR privind implementarea Statutului Studentului și prescurtările folosite în raport ale acestora sunt:

1. UAB - Universitatea "1 Decembrie 1918" Alba Iulia
2. UB – Universitatea din București
3. UPB – Universitatea Politehnică din București
4. UAUIM – Universitatea de Arhitectură și Urbanism "Ion Mincu", București
5. UMF B – Universitatea de Medicină și Farmacie 'Carol Davila', București
6. ASE - Academia de Studii Economice, București
7. SNSPA - Școala Națională de Științe Politice și Administrative, București
8. AFACH - Academia Forțelor Aeriene "Henri Coandă", Brașov
9. UTBv - Universitatea "Transilvania" din Brașov
10. UMC – Universitatea Maritimă din Constanța
11. UDJG - Universitatea "Dunărea de Jos" din Galați
12. UAD - Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca
13. UMF Cluj – Universitatea de Medicină și Farmacie "Iuliu Hațieganu", Cluj-Napoca
14. UTCN - Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
15. UBB – Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
16. UMF Iași - Universitatea de Medicină și Farmacie "Grigore T Popa" Iași
17. UAIC - Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" Iași
18. UO - Universitatea din Oradea
19. UP - Universitatea din Petroșani
20. UEM - Universitatea "Eftimie Murgu" din Reșița
21. ULBS - Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu
22. USV - Universitatea "Ștefan cel Mare" din Suceava
23. UPT - Universitatea "Politehnică" din Timișoara
24. UVT – Universitatea de Vest din Timișoara
25. UMFT - Universitatea de Medicină și Farmacie "Victor Babeș", Timișoara
26. USAMVBT - Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului
27. UMFTgM - Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu-Mureș

